



LASTSIKRING &  
SIKKERHETSKONTROLL

# Søknad om førerkort klasse BE/B96

For å søke om førerkort må du besøke nettsiden [www.vegvesen.no](http://www.vegvesen.no) og logge deg inn på DIN SIDE, ved bruk av elektronisk ID.

Når du senere i opplæringsforløpet går inn og klikker på status vil du se at den obligatoriske opplæringen blir registrert og oppdatert etter hvert som du har fullført de forskjellige emnene.

Hvis det er rødt kryss ved f.eks. helse betyr dette at det er krav om at du må levere en helseattest og/eller en optikerattest til Bergen Trafikkstasjon.

Er du usikker så anbefaler vi deg å ringe brukerstøtten på tlf. 22073000

## Bestilling av førerprøve:

For bestilling av førerprøve må du logge deg inn på DIN SIDE på [vegvesen.no](http://vegvesen.no), gå videre inn på «førerkort» og deretter inn på «bestill time til førerprøve».

Husk at det påløper et gebyr i forbindelse med førerprøven som betales direkte til Statens vegvesen. Du får tilsendt en lenke på SMS eller e-post når avbestillingsfristen utløper, men du finner det også på DIN SIDE på [vegvesen.no](http://vegvesen.no). Vi anbefaler å fikse det på nett dagen før førerprøven - da blir det både litt billigere og du slipper å stå i kø på trafikkstasjonen for å betale.

## § Forskrift om bruk av kjøretøy

For transporter med bredde inntil 2,55m inkludert gods, må ikke godset strekke seg mer enn 15cm utenfor kjøretøyets sider.

Transport av båt med bredde inntil 2,55m tillates selv om båten strekker seg mer enn 15cm utenfor kjøretøyets sider.

Avstanden fra baklysets ytterkant skal ikke overstige 40cm.

Det samme gjelder reflekser.

Gods som stikker mer enn 1 m bak kjøretøyet skal være merket.

Hastighetsbegrensninger:

Hvis du befinner deg på vei med fartsgrense over 80 km/t kan du likevel ikke kjøre fortere enn 80 km/t når du trekker tilhenger (med mindre det er en tempo 100-henger som er godkjent av SVV med en gitt bil).

Hvis du trekker tilhenger uten bremses, kan du ikke kjøre fortere enn **80km/t** hvis hengerens aktuelle totalvekt er på 300kg eller mer.

## § 3-3 Nærmere om sikring av gods.

I tillegg til bestemmelsene i foregående paragraf gjelder følgende for motorvogn eller tilhenger. Unntatt er transport av gods med motorsykkel, moped, beltekjøretøy eller innvendig i personbil.

1. Anordning som begrenser godsrom, skal være påsatt og forsvarlig sikret under kjøring.

Godsbærer skal være festet til kjøretøyet på en slik måte at den ved full belastning kan tåle det som kreves etter nr. 2 nedenfor.

Gods som kan støve, ryke eller virvle av kjøretøyet, skal være fuktet, dekket med presenning eller nett og på en annen måte være hindret fra å forlate kjøretøyet under transport.

2. Under transport skal gods på kjøretøyet være sikret slik at ingen av del av godset kan forskyve seg eller falle av.

Sikring skal minst tåle følgende krefter:

- a) Framover langs kjøretøyet: Kraft lik hele godsets vekt.
- b) Bakover og på tvers av kjøretøyet: Kraft lik halve godsets vekt.
- c) Framover langs tilhenger trukket av traktor eller motorredskap som er konstruert for fart ikke over 30 km/t: Kraft lik halve godsets vekt.

Gods skal være sikret ved låsing, stenging eller surring alternativt er også en kombinasjon av disse metoder. Gods kan være sikret på annen måte hvis det er beregninger eller praktiske prøver kan sannsynliggjøres at den anvendte metode oppfyller kravene i denne paragraf.

Hvis det er mulig på grunn av godsets beskaffenhet og dimensjoner, skal surring å kjøretøyet med åpent godsrom anbringes innenfor sidelemmer eller liknende. Er dette ikke mulig, må alle deler av surringen være festet slik at løse ender ikke kan skade annen trafikanter.

3. Bestemmelser i denne paragraf gjelder ikke utenfor vei som er åpen for alminnelig ferdsel dersom godset likevel er forsvarlig sikret.

# Opplæring i klasse BE/ B96

## Trinn 2

- 2.1 Grunnleggende kunnskap om risiko i tilknytting til å kjøre bil med tilhenger
- 2.2 Grunnleggende kunnskap om nyttelast og lastesikring
- 2.3 Til og frakopling av tilhenger og sikkerhetskontroll
- 2.4 Plassbehov ved kjøring rett fram og i sving, kjøring imot og utforbakke
- 2.5 Rygging
- 2.6 Obligatorisk veiledningstime

## Trinn 3

- 3.1.1 Systematisk og automatisert informasjonsinnhenting
- 3.1.2 Tydelig, effektiv og sikker kjøring i variert terreng
- 3.1.3 Snuing og bruk av medhjelper
- 3.1.4 Selvstendig kjøring i variert trafikkmiljø, som gir god samhandling og er økonomisk og miljøvennlig
- 3.1.5 Obligatorisk veiledningstime

## Trinn 4

- 4.1 Kurs i sikring og merking av last
- 4.2 Sikkerhetskurs på vei

# KLARGJØRING OG TREKKORT KLASSE BE

Klargjøring og daglig kontroll:

Kandidaten kan bruke sensor som hjelpemann. Kandidaten skal også oppgi hjelpemannens «rolle» og plassering. (Hjelpemannen skal kun brukes som vaktmann. Hjelpemannen skal IKKE dirigere ryggingen, eller angi når og hvor kandidaten skal stanse bilen for evt. Tilkobling av hengeren. Kandidaten skal selv åpne sidevinduet på bilen for å bedre kommunikasjonen med hjelpemann.)

Kandidaten skal kunne (uoppfordret):

1. Stille inn speilene
2. Utføre enkel kontroll av:
  - a. Lys, bremselys (hvordan?) blinklys kontrollerer kandidaten selv ved å bruke retningsviseren, ikke ved hjelp av nød-blink.
  - b. Dekk (visuell kontroll).
  - c. Lastesikring (kontrollere og gjøre rede for aktuell sikring.)
3. Utføre enkel bremse test
  - a. Funksjonstest (vogntoget kjøres i ca. 30 km/t.)

## Hvor tung tilhenger har jeg lov til å trekke?

- **KI. B:** 750 kg, men også tyngre tilhenger dersom bil + tilhenger ikke overskrider 3500 kg
- **KI. B 96:** bil + tilhenger 4250 kg
- **KI. BE:** bil + tilhenger ca. 7000 kg
- Alle vekter er tillatt totalvekt
- Husk bilen vil alltid bestemme hvor stor tilhenger du har lov til å trekke, se i vognkort.

## Hvem har ansvaret?

VTL 23. Ansvar for kjøretøyets stand m.m.

Før kjøringen begynner, skal føreren forvise seg om at kjøretøyet er i forsvarlig og forskriftsmessig stand og at det er forsvarlig og forskriftsmessig lastet.

Han skal sørge for at kjøretøyet også under bruken er i forsvarlig stand og forsvarlig lastet

## Hovedregler om last:

Lasten skal ikke volde fare eller skade, ikke falle av eller fremkalle unødig støy, i tillegg skal godset være plassert slik at føreren har tilstrekkelig utsyn og ikke hindres i å manøvrere forsvarlig.

Godset skal være mest mulig jevnt fordelt på hjul på samme aksel, minst 20% av kjøretøyets aktuelle totalvekt skal hvile på styrende hjul.

## Lovens minstekrav:

- Sikring av last skal tåle 100 % av godsets vekt forover
- 50 % av godsets vekt bak og til siden

## Last som stikker ut foran bilen:

- Maks 1 meter
- Merkes alltid

## Last som stikker ut bak bil eller henger:

- Ikke slepe i bakken
- Ikke dekke til kjennemerke
- Godt merket – over 1m
- Husk lys i mørket

## Last som stikker utenfor kjøretøyets sider:

- Ikke utenfor kjøretøyets sider
- Udelelig last, vi kan la last stikke utenfor ca. 10 – 15 cm på hver side
- Gjelder både bil og henger
- Hvis vi ikke har riktig utstyr - spesialtransport
- Maks bredde i Norge 2,60 m

**BRED TRANSPORT**





# Plassering av last:

- Sørg for god balanse på henger, gjerne litt mer tyngde foran enn bak
- Koblingslast normalt mellom 50 – 80 kg (sjekk vognkort både på bil og henger)
- Fartsvind på tilhenger endrer koblingslast (hvis henger er høyere enn bilen)
- Tung last trenger ekstra sikring
- Følgene av feil lasting/fart kan lett føre til «wobbling» samt at bilen kan bli over eller understyrt



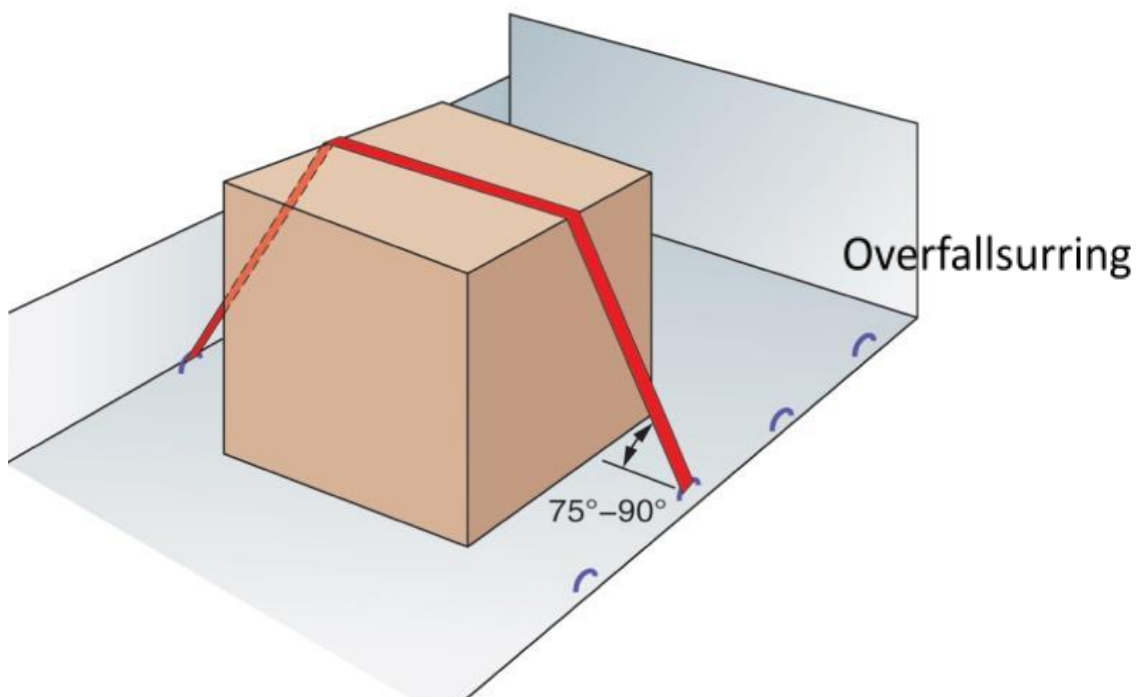
## De vanligste sikringsmetodene:

- Surring
- Stenging/stempling
- Låsing
- Dekking

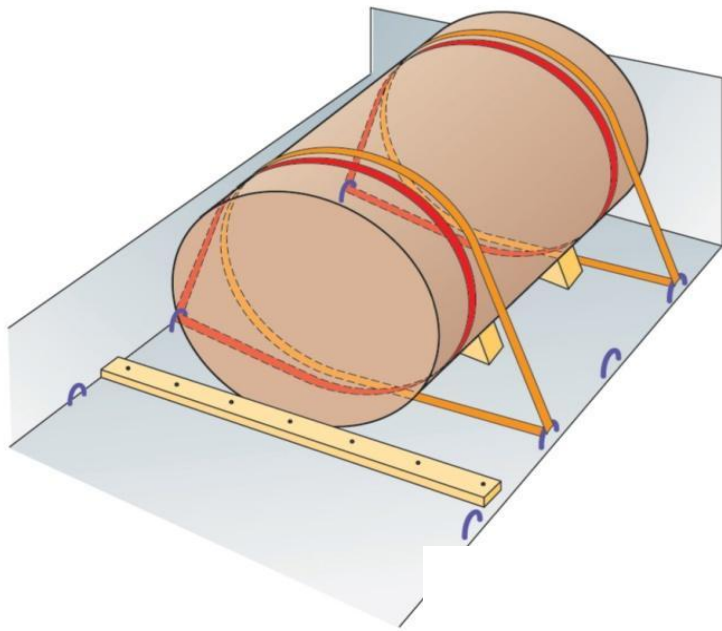
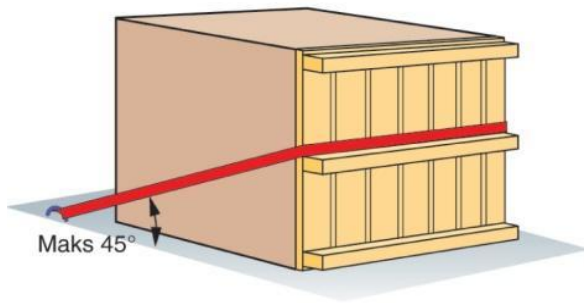
## Utstyr for sikring av last:

- Stropper – nylon – fiber (vi kan lese på merkelapp/etikett hvor mye hver stropp tåler)
- Reimer
- Paller
- Vanlig tau klarer vi sjelden å stramme godt nok

## Eksempler på sikring:

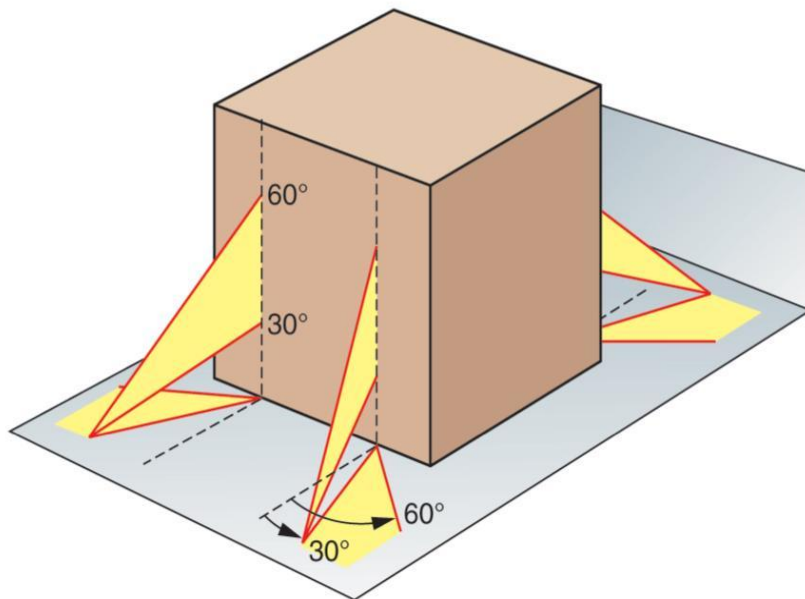


Grimesurring

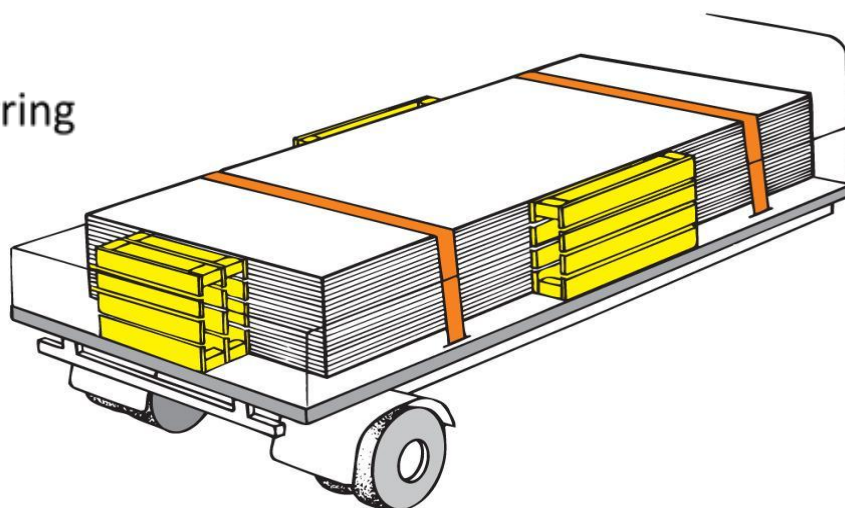


Loopsurring

Rett surring



## Stenging/surring



Ved stenging benytt for eksempel fram, side eller frontlem og stable gods mot hverandre.

## Låsing

Låsing ved hjelp av kjetting nyttes mest på tyngre last.

## Tildekking



Gods som kan støve, ryke eller virvle av kjøretøyet skal være fuktet, dekket med pressening eller nett, eller på annen måte være hindret fra å forlate kjøretøyet.

Vi plikter alltid å vite hva vi har på lasset, spesielt hvis vi frakter farlig gods.

Farlig gods er gods som er klassifisert som følgende:

Klasse 1 Eksplosive stoffer og gjenstander

Klasse 2 Gasser

Klasse 3 Brannfarlig væske

Klasse 4.1 Brannfarlig fast stoff

Klasse 4.2 Selvantennende stoff

Klasse 4.3 Stoff som utvikler brennbar gass ved kontakt med vann

Klasse 5.1 Oksiderende stoff

Klasse 5.2 Organisk peroksid

Klasse 6.1 Giftig stoff

Klasse 6.2 Infeksjonsfremmende stoff

Klasse 7 Radioaktivt stoff

Klasse 8 Etsende stoff

Klasse 9 Andre farlige stoffer og gjenstander

Eksempler på merking av farlig gods:



Stykk gods



Bensin

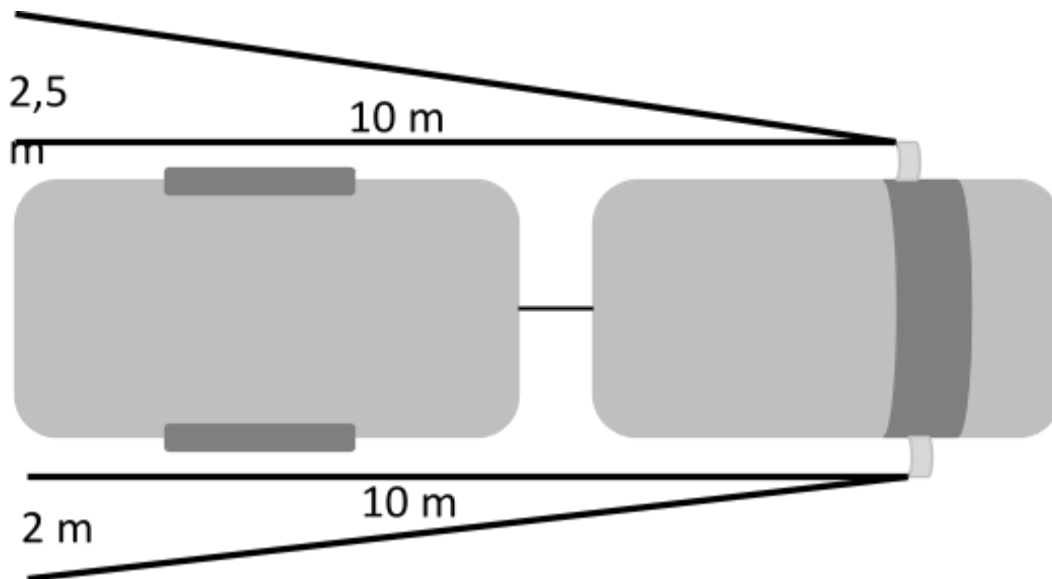
## Tilkobling og sikkerhetskontroll:

- Sjekk høyden på henger i forhold til hengerfeste på bil før du rygger helt inntil
- Ved påkobling husk å feste sikkerhetswire med krok og løft på draget for å sjekke at henger virkelig sitter (grønt merke på draget)
- Lys
  - Baklys/skiltlys
  - Blinklys (varsellys er ikke nok)
  - Bremselys (benytt varseltrekant)
  - Markeringslys (påbudt hvis henger er bredere enn 1,6 m)
- Dekk
  - Lufttrykk
  - Mønsterdybde (samme som bil 1,6/3 mm)
  - Skader eller rifter
  - Bæreevne på dekk er i samsvar med vekt på henger
- Bremses, sett på håndbrems
  - Kjør frem (bilen "setter" seg)
  - Rygg (sjekk at påløpsbrems er bevegelig/går sammen)
- Last
  - Alle stropper er stramme og låst og pass på at det ikke er noen løse ender som kan falle ut av henger til fare for andre vegfarende eller sette seg fast i hjul mm
  - Gods er plassert på riktig sted, god balanse på henger
- Hengerens allmentilstand, ikke noen løse deler, dører/porter er lukket, drag er uskadet osv.
- Sjekk at vognkort er med og at vekter ikke er overskredet (hva bil har lov å trekke og hvor mye hengeren kan veie, samt koblingslast)



## Krav til speil

- Du skal kunne se sidene på henger
- 10 meter bak speil, minst 2 m ut på høyre side, 2,5 meter ut på venstre side



## Under kjøring:

- Etter-stramming av alle stropper. Er det noen løse reimer?
- Fartsgrense for kjøring med henger med brems 80 km/t, uten brems **80 km/t** hvis aktuell totalvekt er over 300 kg
- Husk at du er mye tyngre, lengre, kjør mykt
- Pass på trafikk bak, slipp andre forbi før de blir grinete
- Hvis tilhenger er så stor at du ikke har nok oversikt bakover, bruk hjelpemann ved rygging

## Etter kjøring:

- Bruk håndbrems ved frakobling, slik at henger holder seg i ro
- Etter frakobling, benytt klosser o.l. ved hjulene slik at du kan ta ned håndbrems
- Håndbrems på henger kan fort fryse fast (vinter), eller ruste. La den aldri stå på over tid.

# SPØRSMÅL TIL FØRERKORT KLASSE BE

## Nr. 1:

- 1) Hva er kravet til speilutrusting/utsikt bakover når du kjører med tilhenger?
- 2) Hvilke(n) lastesikringsmetode(r) er benyttet her?
- 3) Gjør rede for hvordan lastesikringa i dette tilfelle oppfølger kravene!
- 4) Kontroller om dekkene har riktig bæreevne!

## Nr. 2:

- 1) Hva er største tillatte totalvekt på denne tilhengeren?
- 2) Hvor tung tilhenger er det lov å trekke med denne bilen?
- 3) Kontroller tilhengerkoblinga og gjør rede for hva du kontrollerer!
- 4) Kontroller parkeringsbremsen på tilhengeren!

## Nr. 3:

- 1) Hvor tung tilhenger kan denne bilen trekke?
- 2) Hvor stor vekt kan hvile på tilhengerfestet?
- 3) Gjør rede for hvordan lastesikringa er god nok her!
- 4) Kontroller at dekkene har riktig dimensjon!

## Nr. 4:

- 1) Er det lov å kjøre med last som strekker seg utenfor sidene på tilhengeren?
- 2) Hvor stor vekt kan hvile på tilhengerfestet?
- 3) Gjør rede for hvordan speilene på dette vogntoget fyller kravene til utsikt bakover!
- 4) Kontroller at dekkene har riktig bæreevne!



Nr. 5:

- 1) Hva er riktig dekkdimensjon for denne tilhengeren?
- 2) Hvor tung tilhenger er det lov å trekke med denne bilen?
- 3) Gjør rede for hvilke konsekvenser det kan ha med og kjøre med for tung tilhenger!
- 4) Kontroller parkeringsbremsen på tilhengeren!

Nr. 6:

- 1) Hva er riktig bæreevne for dekkene på denne tilhengeren?
- 2) Hvilke krefter skal lastesikringa tåle med tanke på bremsing?
- 3) Gjør rede for hvordan lastesikringa i dette tilfelle oppfyller kravene!
- 4) Kontroller parkeringsbremsen på tilhengeren!

Nr. 7:

- 1) Hva er riktig dekkdimensjon på denne tilhengeren?
- 2) Hvilke krefter skal lastesikringa tåle med tanke på kjøring i sving?
- 3) Gjør rede for hvordan lastesikringen i dette tilfelle oppfyller kravene!
- 4) Prøvekjør og kontroller at bremsene på tilhengeren virker!

Nr. 8:

- 1) Hva er riktig bæreevne for dekkene på denne tilhengeren?
- 2) Hva er kravet til speilutrustning når du kjører med tilhenger?
- 3) Gjør rede for hvordan speilene på dette vogntoget fyller kravene!
- 4) Kontroller sikkerhetslenke eller wire og gjør rede for hva du kontrollerer!

Nr. 9:

- 1) Nevn tre lastesikringsmetoder.
- 2) Hvilke(n) lastesikringsmetode(r) er benyttet her?
- 3) Gjør rede for hvordan speilene på dette vogntoget oppfyller kravene!
- 4) Kontroller tilhengerkoplingen og gjør rede for hva du kontrollerer!

Nr. 10:

- 1) Hvilke krefter skal lastesikringen tåle med tanke på bremsing?
- 2) Hvor tung tilhenger er det lov å trekke med denne bilen?
- 3) Kjør på vekta og gjør rede for hvor tung tilhengeren er nå!
- 4) Kontroller sikkerhetslenke eller wire og gjør rede for hva du kontrollerer!

Nr. 11:

- 1) Hva er tillatt nyttelast for denne tilhengeren?
- 2) Hvilke krav gjelder for sikring av veggrep på tilhenger på vinterføre?
- 3) Gjør rede for riktig plassering av last på tilhengeren!
- 4) Prøvekjør og kontroller at bremsene på tilhengeren virker!